

Rozsudek Nejvyššího soudu ČSSR ze dne 04.04.1966, sp. zn. 5 Cz 7/66, ECLI:CZ:NS:1966:5.CZ.7.1966.1

Číslo: 65/1966

Právní věta: Bylo-li vyhověno návrhu na zrušení bezpodílového spoluvlastnictví, měla navrhovatelka ve věci plný úspěch a je proto vyloučeno použití ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř., i když odpůrce nakonec souhlasil s tím, aby bezpodílové spoluvlastnictví bylo zrušeno. Ustanovení § 144 o. s. ř. je speciální úpravou náhrady nákladů řízení o rozvod manželství, nebo neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není, a nelze je proto používat při rozhodování o nákladech v jiných případech občanského soudního řízení.

Soud: Nejvyšší soud ČSSR

Datum rozhodnutí: 04.04.1966

Spisová značka: 5 Cz 7/66

Číslo rozhodnutí: 65

Číslo sešitu: 6-7

Typ rozhodnutí: Rozsudek

Hesla: Bezpodílové spoluvlastnictví manželů, Náklady řízení, Řízení před soudem

Předpisy: 99/1963 Sb. § 144

Druh: Rozhodnutí ve věcech občanskoprávních, obchodních a správních

Sbírkový text rozhodnutí:

Č. 65/1966 sb. rozh.

Bylo-li vyhověno návrhu na zrušení bezpodílového spoluvlastnictví, měla navrhovatelka ve věci plný úspěch a je proto vyloučeno použití ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř., i když odpůrce nakonec souhlasil s tím, aby bezpodílové spoluvlastnictví bylo zrušeno.

Ustanovení § 144 o. s. ř. je speciální úpravou náhrady nákladů řízení o rozvod manželství, nebo neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není, a nelze je proto používat při rozhodování o nákladech v jiných případech občanského soudního řízení.

(Rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 4. března 1966, [5 Cz 7/66](#).)

Navrhovatelka požádala o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví manželů s odůvodněním, že vinou odpůrce, zejména v důsledku jeho hrubého chování, jeho vztahu k jiným ženám a dále též proto, že ze společné domácnosti odnášel společné věci, došlo k manželskému rozvratu a k zrušení společné domácnosti. Odpůrce, který nejdříve navrhoval zamítnutí návrhu, změnil v průběhu řízení své

stanovisko, připojil se k návrhu, avšak tvrdil, že k rozvratu manželství a k zrušení společné domácnosti došlo vinou navrhovatelky.

Okresní soud v Hodoníně dospěl po provedeném řízení k závěru, že vzájemný vztah manželů je narušen, že další jejich soužití není možné a že tu jsou dány vážné důvody pro zrušení jejich bezpodílového spoluvlastnictví. Vyhověl proto návrhu a bezpodílové spoluvlastnictví manželů rozsudkem zrušil; náklady řízení vzájemně zrušil s poukazem na ustanovení § 142 odst. 2 o. s. ř., s odůvodněním, že v podstatě bylo vyhověno souhlasnému návrhu účastníků, přičemž byl vzat zřetel i k tomu, že ke zrušení bezpodílového spoluvlastnictví může za trvání manželství dojít jen výrokem soudu.

Krajský soud v Brně odvolání navrhovatelky, směřujícímu jen do výroku o nákladech řízení, nevyhověl a usnesením rozsudek soudu prvního stupně potvrdil v té úpravě, že žádný z účastníků nemá na náhradu nákladů řízení právo. V důvodech svého rozhodnutí vyslovil odvolací soud názor, že pro otázku přisouzení nákladů řízení o zrušení bezpodílového spoluvlastnictví nejsou rozhodné důvody, které navrhovatelku vedly k podání návrhu, obdobně jako při použití § 144 o. s. ř.; v důsledku toho uznal odvolací soud důvody rozhodnutí soudu prvního stupně, pokud jde o napadený výrok, jako správné a upravil pouze výrok o nákladech řízení tak, aby odpovídal zákonné dikci.

Nejvyšší soud rozhodl ke stížnosti pro porušení zákona, podané předsedou Nejvyššího soudu, že uvedeným usnesením krajského soudu v Brně byl porušen zákon, a toto rozhodnutí zrušil.

Z odůvodnění:

Podle § 148 odst. 2 o. z. může soud na návrh některého z manželů zrušit bezpodílové spoluvlastnictví manželů i za trvání manželství, a to ze závažných důvodů, zejména jestliže by další trvání bezpodílového vlastnictví odporovalo pravidlům socialistického soužití. Skutečnost, že soud shledal závažné důvody pro zrušení bezpodílového spoluvlastnictví a návrhu vyhověl, svědčí o tom, že navrhovatelka, která závažné důvody tvrdila, a soud je vzal za prokázané, měla ve věci plný úspěch. Na tom nic nezmění okolnost, že žalovaný, který se návrhu bránil a navrhoval jeho zamítnutí, nakonec souhlasil, aby bezpodílové spoluvlastnictví bylo zrušeno. Jestliže tedy měla navrhovatelka ve věci plný úspěch, je při rozhodování o náhradě nákladů řízení vyloučeno použití § 142 odst. 2 o. s. ř. a náklady řízení měly být navrhovatelce přisouzeny podle § 142 odst. 1 o. s. ř. Pokud by se přisouzení nákladů řízení jevílo vzhledem k okolnostem případu vůči odpůrci jako přílišná tvrdost, nelze přirozeně vyloučit použití § 150 o. s. ř. Ustanovení § 144 o. s. ř. je speciální úpravou náhrady nákladů řízení o rozvod, nebo neplatnost manželství, nebo určení, zda tu manželství je či není a nelze je proto použít při rozhodování o nákladech v jiných případech občanského soudního řízení.

Jestliže tedy krajský soud jako soud odvolací rozsudek okresního soudu ve výroku o nákladech řízení potvrdil, porušil svým rozhodnutím zákon v ustanovení § 142 odst. 1, odst. 2 o. s. ř.